

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту наказу Державної авіаційної служби України «Про затвердження Авіаційних правил України «Правила сертифікації технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання»

I. Визначення проблеми

На сьогоднішній день в Україні діяльність цивільної авіації регулюється нормативно-правовими актами, які були розроблені на основі документів Міжнародної організації цивільної авіації (ІСАО) та деяких документів Європейського союзу, що розроблялися в 2007 – 2014 роках. За період з 2014 року по сьогодні документи Міжнародної організації цивільної авіації (ІСАО) та Європейського союзу постійно вдосконалювалися.

За цей період також було оновлено законодавство України, зокрема в 2011 році прийнятий Повітряний кодекс України, в 2017 році прийнято Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації, затверджену Законом України від 21 березня 2017 року № 1965-VIII, в 2014 році розроблено та введено в дію Правила сертифікації технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання, затверджені наказом Міністерства інфраструктури України від 26 травня 2014 року № 214, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13 червня 2014 року за № 619/25396 (далі - Правила).

Наявність чіткої та прозорої нормативно-правової бази в питанні сертифікації технічних засобів захисту цивільної авіації (ЦА) від актів незаконного втручання (АНВ) дозволить привести процедури сертифікації у відповідність до сучасних положень законодавства Європейського Союзу та законодавства України, що, в свою чергу, створить надійне підґрунтя для роботи з нашими європейськими партнерами.

Наступним питанням, яке пропонується врегулювати шляхом прийняття регуляторного акта, є спрощення процедури сертифікації технічних засобів захисту ЦА від АНВ. А саме визнання результатів тестування технічних засобів захисту ЦА від АНВ в європейських лабораторіях, що здійснюється в рамках

9-10-10-10-10

програми оцінки обладнання безпеки Європейською конференцією цивільної авіації (ЄКЦА). Україну прийнято у члени ЄКЦА 15 грудня 1999 року за рішенням 23-ї Спеціальної Пленарної сесії (м. Париж) за результатами досягнення Україною Критеріїв щодо набуття членства у цій організації, визначених Додатком до Статуту ЄКЦА від квітня 1994 року. Доручення КМУ від 12 жовтня 1999 року № 20043/99.

Прийняття проекту наказу дозволить усунути торгівельний бар'єр між Україною та іноземними виробниками технічних засобів захисту ЦА від АНВ і зменшити витрати на сертифікацію обладнання безпеки. Оскільки законодавством України встановлено сплату заявником державного збору за сертифікацію аеродромного обладнання та сплату витрат на проведення дослідних, випробувальних робіт, передбачених відповідними авіаційними правилами (у відповідності до вимог Постанови Кабінету міністрів України № 819 від 28 вересня 1993 р. № 819 «Про створення Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях» сума для іноземних виробників становить 5720 доларів, а для українських виробників 1836 грн.). У разі прийняття проекту наказу, який передбачає визнання результатів тестування (оцінки) обладнання ЄКЦА, зникає необхідність у повторному тестуванні Державіаслужбою заявлених технічних засобів захисту ЦА від АНВ, що призводить до економії коштів суб'єктами господарювання та вдосконалює систему економічної лібералізації в Україні. Проект наказу передбачає видачу сертифіката відповідності технічних засобів захисту ЦА від АНВ на безстроковий термін, а діючі Правила передбачають видачу сертифіката відповідності терміном дії на 2 роки, це теж призведе до економії коштів суб'єктами господарювання.

Слід також зазначити, що Державіаслужбою були неодноразово проведені обговорення з представниками суб'єктів господарювання (офіційними представниками виробників та виробниками обладнання безпеки) з приводу вдосконалення підходу до процедур сертифікації технічних засобів захисту ЦА від АНВ. За результатами таких обговорень Державіаслужба

дійшла до висновку, що пасивний характер існуючого державного регулювання є недопустимим.

Отже, при реалізації сучасної державної політики в області цивільної авіації, а саме вдосконаленні процедур сертифікації технічних засобів захисту ЦА від АНВ, питання державного регулювання, в першу чергу, потребують особливої уваги з боку органів державної влади і не можуть бути вирішені за рахунок ринкових механізмів.

Принагідно зазначаємо, що прийняття проекту наказу обумовлено необхідністю виконання Україною міжнародних зобов'язань, передбачених, зокрема, приведенням нормативно-правової бази, що регулює діяльність цивільної авіації України у відповідність із вимогами Міжнародної організації цивільної авіації (ІСАО) та Європейського Союзу.

Основні групи (підгрупи) на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	☐	☒
Держава	☒	☐
Суб'єкти господарювання	☒	☐
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	☒	☐

II. Цілі державного регулювання

З метою врегулювання вищезазначених проблем, виконання Україною міжнародних зобов'язань, усунення торгівельного бар'єру та спрощення процедур сертифікації технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання, Державіаслужбою розроблено проект наказу «Про затвердження Авіаційних правил України «Правила сертифікації технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання» (далі – проект наказу), який вдосконалив процедуру сертифікації технічних засобів захисту ЦА від АНВ та забезпечить приведення її у відповідність до законів України, вимог Міжнародної організації цивільної авіації (ІСАО), Європейського Союзу, ЄКЦА.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишення без змін чинного законодавства (збереження чинного регулювання)	Першим альтернативним способом є збереження чинного нормативно-правового акту у сфері сертифікації технічних засобів захисту ЦА від АНВ. Збереження без змін Правил сертифікації технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання, затверджених наказом Міністерства інфраструктури України від 26 травня 2014 року № 214, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13 червня 2014 року за № 619/25396, є недоцільним, оскільки відповідно до пункту 10 статті 87 Повітряного кодексу України правила сертифікації цих засобів (технічних засобів захисту ЦА від АНВ) визначаються авіаційними правилами України. Правила потребують суттєвого перегляду їх положень та внесення змін, які виникли внаслідок їх практичного застосування, що в свою чергу потребує прийняття нової редакції регуляторного акту.
Альтернатива 2 Внесення змін до чинного регуляторного акту	Другим альтернативним способом є внесення змін у чинний регуляторний акт. Внесення змін до Правил сертифікації технічних засобів захисту ЦА від АНВ є недоцільним, оскільки, відповідно до пункту 10 статті 87 Повітряного кодексу України правила сертифікації технічних засобів захисту ЦА від АНВ встановлюються авіаційними правилами України. Крім того, відповідно до пункту 2.28 Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12 квітня 2005 року №34/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 квітня 2005 року за № 381/10661, якщо нормативно-правовий акт має значні зміни та виправлення, він має бути викладений в новій редакції.
Альтернатива 3 Обраний спосіб	Третім альтернативним способом є прийняття проекту наказу, що дозволить спростити процедуру сертифікації технічних засобів захисту ЦА від АНВ, усунути торгівельний бар'єр, зменшити витрати на сертифікацію та привести нормативно-правовий акт у відповідність до вимог Повітряного кодексу України.

Інші способи, що не передбачають розроблення та прийняття регуляторного акта, є неприйнятними.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Збереження чинного регулювання	Не передбачено	Бюджетні витрати не передбачаються. Збереження чинного регулювання призведе до зниження іміджу України на світовій арені та залишаться торгівельні бар'єри.
Альтернатива 2 Внесення змін до чинного регуляторного акту	Не передбачено	Бюджетні витрати не передбачаються. Збереження чинного регулювання призведе до зниження іміджу України на світовій арені та залишаться торгівельні бар'єри.
Альтернатива 3 Обраний спосіб	Приведення нормативно-правової бази у галузі цивільної авіації у відповідність до вимог Повітряного кодексу України, документів Міжнародної організації цивільної авіації (ICAO), Європейського Союзу, ЄКЦА. Виконання документів ЄКЦА приведе до підвищення іміджу України на світовій арені.	Бюджетні витрати не передбачаються.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	1	8	1	-	10
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	10%	80%	10%	-	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Збереження чинного регулювання	Не передбачаються Збереження чинного регулювання призведе до зниження іміджу України на світовій арені та залишаться торгівельні бар'єри	Сплату державного збору за сертифікацію (розгляд заявки та видачу сертифіката відповідності) та витрат на проведення дослідних, випробувальних робіт передбачених відповідними авіаційними правилами.
Альтернатива 2 Внесення змін до чинного регуляторного акту	Не передбачаються Збереження чинного регулювання призведе до зниження іміджу України на світовій арені та залишаться торгівельні бар'єри	Сплату державного збору за сертифікацію (розгляд заявки та видачу сертифіката відповідності) та витрат на проведення дослідних, випробувальних робіт передбачених відповідними авіаційними правилами.
Альтернатива 3 Обраний спосіб	Зменшення витрат на сертифікацію, у зв'язку з відсутністю проведення дослідних, випробувальних робіт (визнання результатів тестування ЄКЦА), та усунення торгівельних бар'єрів	Одноразова сплата державного збору за сертифікацію (розгляд заявки та видачу сертифіката відповідності)

Додаткові витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта)

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років*
**Розрахунок відповідних витрат одного суб'єкта господарювання			
1	Витрати на отримання дозволів, сертифікатів, грн.	Великі – 160000 Середні – 1280000 Малі – 160000	Це регулювання є разовим, тому в рамках використання методики стандартних витрат розрахунок здійснюється для разового застосування процедур
2	Кількість суб'єктів господарювання великого, середнього та малого підприємства, на яких буде поширено регулювання, одиниць	Великі – 1 Середні – 8 Малі – 1	
3	Сумарні додаткові витрати суб'єктів господарювання великого, середнього та малого підприємства на виконання регулювання, грн.	Великі – 160000 Середні – 1280000 Малі – 160000 Разом: 1600000	

** Розрахунок проводився на основі подання заявки на сертифікацію однієї моделі технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання.

Проведення оцінки впливу кількісних витрат на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого, середнього та малого підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	1600 000 (за рік) 4000000(за п'ять років на періодичне отримання

	сертифікату відповідності)
Альтернатива 2	1600 000 (за рік) 4000000 (за п'ять років на періодичне отримання сертифікату відповідності)
Альтернатива 3	1600 000 (одноразова сплата) Економія - 2400000

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Збереження чинного регулювання	1	Проблема продовжує існувати.
Альтернатива 2 Внесення змін до чинного регуляторного акту	1	Проблема продовжує існувати.
Альтернатива 3 Обраний спосіб	3	Цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть)

Третій спосіб на даний час є оптимальним рішенням, що дозволить забезпечити спрощення процедури сертифікації, усунення торговельного бар'єру та зменшити фінансові витрати на сертифікацію.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Збереження чинного регулювання	Цілі не досягнуті Збереження чинного регулювання призведе до зниження іміджу України на світовій арені та залишаться торговельні бар'єри.	4000000	Цілі прийняття регуляторного акта не досягнуті
Альтернатива 2 Внесення змін до	Цілі досягнуті частково. Збереження	4000000	Цілі прийняття регуляторного акта

чинного регуляторного акту	чинного регулювання призведе до зниження іміджу України на світовій арені та залишаться торгівельні бар'єри.		будуть досягнуті частково
Альтернатива 3 Обраний спосіб	Цілі досягнуті майже повною мірою. Приведення нормативно-правової бази у галузі цивільної авіації у відповідність до вимог Повітряного кодексу України, документів Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО), Європейського Союзу, ЄКЦА. Виконання документів ЄКЦА приведе до підвищення іміджу України на світовій арені. Зменшення витрат на сертифікацію, у зв'язку з відсутністю проведення дослідних, випробувальних робіт (визнання результатів тестування ЄКЦА), та усунення торгівельних бар'єрів. Одноразова сплата державног збору за сертифікацію (розгляд заявки та видачу сертифіката відповідності).	1600000	Цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті майже повною мірою

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання зазначених проблем є:

прийняття регуляторного акта та здійснення контролю за його виконанням;
зменшення витрат на сертифікацію технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання;

видача сертифіката відповідності на термін визначений документами ЄКЦА;

видача сертифіката відповідності на кожну модель технічних засобів окремо;

видача сертифіката відповідності на підставі результатів тестування (оцінки) обладнання ЄКЦА.

Зазначені вимоги будуть поширюватись на Державіаслужбу, а також суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері виробництва технічних засобів захисту ЦА від АНВ, під час сертифікації та видачі (отримання) сертифіката відповідності на технічні засоби захисту ЦА від АНВ.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Від впровадження проекту регуляторного акту негативних наслідків не очікується.

Реалізація проекту регуляторного акту не потребує додаткових витрат з державного бюджету України, тому розрахунок бюджетних витрат не здійснювався.

Передбачаються витрати суб'єктів господарювання на здійснення сертифікації технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного

втручання (за розгляд заявки на сертифікацію) та отримання сертифіката відповідності (за видачу сертифіката відповідності).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі. Проект регуляторного акта набирає чинності відповідно до законодавства України після його оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта, - прямих надходжень до державного бюджету не передбачається;

2. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акта: виробники технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання - 10;

3. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання, стосовно основних положень регуляторного акта – високий, оскільки проект регуляторного акта розміщено на офіційному веб-сайті Державіаслужби та неодноразово проводилися обговорення з суб'єктами господарювання.

4. Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язані з виконанням вимог акта, - за перший рік – 1600000 грн. (виплата одноразова, оскільки видається безстроковий сертифікат відповідності).

5. Кількість заявок на сертифікацію технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання.

6. Кількість виданих сертифікатів відповідності на технічні засоби захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання.

7. Кількість виданих сертифікатів відповідності на підставі результатів тестування (оцінки) обладнання ЄКЦА.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності застосування даного регуляторного акта здійснюватиметься Державною авіаційною службою України.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через 1 рік після набрання чинності регуляторним актом.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через 2 роки з дня набрання ним чинності.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результатів цього акта.

Проведення відстеження результативності буде здійснюватися за допомогою статистичного методу та буде проводитись за допомогою статистичних даних за результатами сертифікації технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання.

Голова Державіаслужби

О. БІЛЬЧУК